

Svanenmärkning av
Kaffetjänster

Version 1.1 • 5 november 2015 - 31 december 2020

Innehåll

Vad är en Svanenmärkt kaffetjänst?	3
Varför välja Svanenmärkning?	3
Vad kan Svanenmärkas?	3
Hur ansöker man?	5
1 Kvalitets- och miljöledningskrav	6
2 Miljökrav	7
2.1 Krav på förbrukningsvaror	7
2.2 Krav på transporter	8
2.3 Krav på kemikalier i bruksfasen	9
2.4 Energikrav på kaffemaskinen	10
2.5 Miljö- och hälsokrav på kaffemaskinens komponenter	11
Regler för Svanenmärkning av tjänster	13
Efterkontroll	13
Kriteriernas versionshistorik	13
Nya kriterier	13

Bilaga 1	Exkluderade ämnen i kaffemaskinens komponenter i kontakt med livsmedel
Bilaga 2	Innehållsämnena i rengöringsprodukter
Bilaga 3	Krav på märkningar för socialt ansvarstagande

100 Kaffetjänster, version 1.1, 6 mars 2017

Adresser

Nordiska Ministerrådet beslutade 1989 att införa en frivillig officiell miljömärkning, Svanen. Nedanstående organisationer/företag har ansvaret för det officiella miljömärket Svanen på uppdrag av respektive lands regering. För mer information se webbplatserna:

Danmark

Miljömärkning Danmark
Fonden Dansk Standard
Göteborg Plads 1
DK-2150 Nordhavn
Tel: +45 72 300 450
info@ecolabel.dk
www.ecolabel.dk

Island

Norræn Umhverfismerking
á Íslandi
Umhverfisstofnun
Suðurlandsbraut 24
IS-108 Reykjavík
Tel: +354 5 91 20 00
ust@ust.is
www.svanurinn.is

Finland

Miljömärkning Finland
Box 489
FI-00101 Helsingfors
Tel: +358 9 61 22 50 00
joutsen@ecolabel.fi
www.ecolabel.fi

Norge

Miljømerking Norge
Henrik Ibsens gate 20
NO-0255 Oslo
Tel: +47 24 14 46 00
info@svanemerket.no
www.svanemerket.no

Sverige

Miljömärkning Sverige AB
Box 38114
SE-100 64 Stockholm
Tel: +46 8 55 55 24 00
info@svanen.se
www.svanen.se

Detta dokument får kopieras endast i sin helhet och utan någon form av ändring. Citat får göras om upphovsmannen Nordisk Miljömärkning omnämns.

Vad är en Svanenmärkt kaffetjänst?

En Svanenmärkt kaffetjänst:

- Har energieffektiva kaffemaskiner.
- Ställer tuffa miljö- och hälsokrav på kaffemaskinens komponenter i kontakt med livsmedel.
- Garanterar hög andel ekologiskt certifierat kaffe och andra förbrukningslivsmedel.
- Ställer tuffa miljökrav på förbrukningsartiklar.
- Sker med energi- och klimateffektiva transporter.
- Ställer krav på god kvalitet vid utförandet och krav på hygien.

Varför välja Svanenmärkning?

- Kaffetjänstleverantören får använda varumärket Svanen i sin marknadsföring. Svanenmärket har mycket hög kännedom och trovärdighet inom Norden.
- Svanenmärket är ett enkelt sätt att kommunicera miljöarbete och miljöengagemang till kunderna.
- Svanenmärket klargör vilka miljöbelastningar som är viktigast och visar därmed hur man som företag kan minska utsläpp, resursförbrukning och avfallsbelastning.
- En miljöanpassad produktion ger ett bättre utgångsläge inför framtida miljökrav från myndigheterna.
- Svanenmärkning kan betraktas som en vägledning för arbetet med miljöförbättringar inom verksamheten.
- Svanenmärkningen innehåller inte bara miljökrav utan även kvalitetskrav, eftersom miljö och kvalitet ofta går hand i hand. Det betyder att en Svanlicens också kan ses som en kvalitetsstämpel.

Vad kan Svanenmärkas?

Den tjänsteprodukt som kan Svanenmärkas är kaffetjänsten.

Kaffetjänsten måste omfatta följande delar för att den ska kunna Svanenmärkas:

- leverans och installation av en kaffemaskin som uppfyller definitionen nedan
- service och underhåll av maskinen samt
- förbrukningsvaror till kaffemaskinen¹

Kaffetjänstleverantören kan vara:

a) Leverantör av kaffetjänster som levererar både kaffemaskin, service och underhåll samt förbrukningsvaror till kaffemaskinen.

¹Kaffetjänstleverantören måste inte tillhandahålla färsk mjölk (04), servetter (05) eller muggar (06), men om dessa förbrukningsvaror ingår i tjänsten ska de uppfylla de relevanta kraven i kriteriedokumentet.

b) Leverantör av kaffetjänster som har separata avtal med kaffemaskinsleverantör(er) (inklusive service och underhåll) och leverantör(er) av förbrukningsvaror, där avtalen tillsammans motsvarar en leverans enligt alternativ a.

Detta går inte att Svanenmärka

Det går inte att Svanenmärka:

- endast kaffemaskinen som vara, eller
- tjänsten med kaffemaskiner som använder engångskapslar, eller
- tjänsten där urnbryggare (ENG: bulk brewers) och traditionella espressomaskiner utgör mer än 30 % av kaffetjänstleverantörens uppsättning kaffemaskiner

Kaffemaskinen

De kaffemaskiner som kan ingå i den Svanenmärkta kaffetjänsten är hel- och halvautomatiska maskiner för professionellt eller offentligt bruk, d.v.s. kaffemaskiner för arbetsplatser eller publika/offentliga miljöer såsom vänthallar, restauranger, hotell, bensinstationer, kiosker, skolor och liknande.

Kaffemaskinen ska erbjuda varma kaffedrycker men kan även ha andra typer av drycker på sin meny, såsom chokladdryck, varmt vatten etc.

Urnbryggare samt traditionella espressomaskiner (hel- eller halvautomatiska) får ingå i den Svanenmärkta kaffetjänsten om dessa utgör maximalt 30 % av kaffetjänstleverantörens uppsättning av kaffemaskiner, inom den Svanenmärkta kaffetjänsten. Detta då urnbryggare och traditionella espressomaskiner (hel- eller halvautomatiska) varken omfattas av EVA-EMP protokollet eller DIN 18873-2 standarden för energimätning.

Kapselmaskiner som säljs till professionell och offentlig miljö omfattas inte av den Svanenmärkta kaffetjänsten. Kaffebryggare, filterkaffemaskiner och kaffemaskiner för hemmamiljö omfattas inte heller.

Förbrukningsvaror

Med förbrukningsvaror avses kaffe, mjölk (pulver och färsk), grädde, socker, te, choklad, muggar och servetter.

Kaffetjänstleverantören måste inte tillhandahålla färsk mjölk (O4), servetter (O5) eller muggar (O6), men om dessa förbrukningsvaror ingår i tjänsten ska de uppfylla de relevanta kraven i kriteriedokumentet.

Svanenmärkt och icke-Svanenmärkt tjänst

Företaget som erbjuder/säljer den Svanenmärkta kaffetjänsten kan även erbjuda andra typer av kaffetjänster som inte omfattas av kriterierna för Svanenmärkning. Det är viktigt att företaget med licens är tydlig i sin kommunikation och marknadsföring om vilken del av deras tjänst som är Svanenmärkt.

Hur ansöker man?

Ansökan och kostnader

För information om ansökningsprocesser och avgifter för denna produktgrupp hänvisar vi till respektive lands hemsida. För adresser se sidan 2.

Vad krävs?

Varje krav är markerat med bokstaven O (för obligatoriskt krav) samt ett nummer. Alla krav ska uppfyllas för att en licens ska erhållas.

För varje krav är det beskrivet hur kravet ska dokumenteras. Det finns också symboler som används för att underlätta arbetet. Symbolerna är:

- ☒ Skicka med
- ℙ Kravet kontrolleras på plats

Licensens giltighetstid

Miljömärkningslicensen gäller så länge kriterierna uppfylls och tills dess att kriterierna slutar gälla. Kriterierna kan förlängas eller justeras, i sådana fall förlängs licensen automatiskt och licensinnehavaren meddelas.

Senast ett år innan kriterierna slutar gälla meddelas vilka kriterier som ska gälla efter kriteriernas sista giltighetsdatum. Licensinnehavaren erbjuds då möjlighet att förnya licensen.

Kontroll på plats

I samband med ansökan kontrollerar Nordisk Miljömärkning vanligen på plats att kraven uppfylls. Vid kontrollen ska underlag för beräkningar, original till inskickade intyg, mätprotokoll, inköpsstatistik och liknande som styrker att kraven uppfylls kunna uppvisas.

Frågor

Vid frågor, kontakta gärna Nordisk Miljömärkning, se adresser på sidan 2. Mer information och hjälp vid ansökan kan finnas. Besök respektive lands hemsida för ytterligare information.

1 Kvalitets- och miljöledningskrav

01 Skriftliga arbetsinstruktioner

Skriftliga arbetsinstruktioner för rengöring/service av kaffemaskinen ska finnas tillgängliga på plats. Detta gäller oavsett vem som sköter rengöring/service av maskinen.

Arbetsinstruktionerna ska innehålla de uppgifter som nämns nedan:

- ansvarig: vilken/vilka roll(er) är ansvariga för rengöring/service av maskinen
- beskrivning: kort beskrivning av arbetsuppgiften t.ex. rengöring av maskinen eller utbyte av reservkomponenter såsom slangar och liknande (reservkomponenter ska uppfylla O13).
- frekvens: hur ofta uppgifterna ska utföras (t.ex. varje dag, varje vecka, varje år o.s.v.)
- rengöringsobjekt: vilka ytor/komponenter i kaffemaskinen som ska rengöras (t.ex. golv, väggar, komponenter o.s.v.)
- rengöringsprodukter som ska användas (ska uppfylla krav O9 och O10).

De skriftliga arbetsinstruktionerna skall också innehålla rekommendationer för korrekt avfallshantering av förbrukningsvaror och rekommendationer för förebyggande av spill vid påfyllning av dryck ur kaffemaskinen.

Kaffetjänstleverantören ska spara och kunna uppvisa nya och förändrade skriftliga uppgifter för Nordisk Miljömärkning.

- Kopia på relevanta skriftliga arbetsinstruktioner för rengöring/service enligt ovan.

02 Kvalitetsledningskrav

Kaffetjänstleverantören ska utse en person som är ansvarig för efterlevnaden av miljömärkningslicensen och en kontaktperson mot Nordisk Miljömärkning.

Kaffetjänstleverantören ska genom rutiner eller instruktioner i ett kvalitetssystem säkerställa att Nordisk Miljömärkning kontaktas vid ändringar och/eller avvikelser som påverkar miljömärkningskriterierna.

- Inskickade kopior på rutiner/instruktioner som säkerställer att Nordisk Miljömärkning kontaktas vid ändringar och/eller avvikelser.

03 Årlig uppföljning

Kaffetjänstleverantören ska genom en årlig uppföljning säkerställa att miljömärkningskraven efterlevs under hela licensens giltighetstid. Den årliga uppföljningen skall uppdateras och finnas tillgänglig hos kaffetjänstleverantören under licensens giltighetstid.

Om den årliga uppföljningen visar att förhållanden som har bäring på miljömärkningskriterierna (t.ex. byte av kaffesort, kaffemaskin, reservkomponenter, byte av rengöringsmedel, förbrukningsartiklar etc.) har förändrats ska Nordisk Miljömärkning kontaktas. Det är alltid den senaste versionen av den årliga uppföljningen som ligger till grund för att kriterierna uppfylls.

De krav som ska innefattas i den årliga uppföljningen är följande:

- Krav på förbrukningsvaror (O4 till O6)
- Krav på kemikalier (O9 till O10)
- Krav på kaffemaskinen (O11 till O14)

- Vid kontrollbesök kontrolleras att dokumentation för uppgifter till den årliga uppföljningen journalförs.

2 Miljökrav

2.1 Krav på förbrukningsvaror

04 Krav på certifierade livsmedelprodukter

Kravet gäller de livsmedelsprodukter (räknat per kg) som levereras inom varje kundavtal av den Svanenmärkta kaffetjänsten:

- Minst 90 vikt% av kaffet ska vara ekologiskt*.
- Minst 50 vikt% av teet, chokladen, sockret, mjölken (pulvermjölk och/eller färsk mjölk²) samt grädden ska tillsammans vara ekologiskt*.
- Minst 30 vikt% av kaffet ska vara certifierat enligt en märkning för socialt ansvarstagande**. Dessa livsmedelsprodukter ska ha ett certifierat innehåll på minst 90 vikt%³.
- Minst 10 vikt% av teet, chokladen och sockret ska tillsammans vara certifierat enligt en märkning för socialt ansvarstagande**. Dessa livsmedelsprodukter ska ha ett certifierat innehåll på minst 90 vikt%⁴.

* Med ekologiska livsmedel menas livsmedelsprodukter certifierade enligt EU:s förordningar EG 834/2007, EG 889/2008 and EG 1235/2008 exempelvis EU ekologiskt jordbruk, KRAV, Luomu, Debio, Statskontrollerat ekologiskt (Ø-märket) och Tún-lífrænt.

** Med märkningar för socialt ansvarstagande menas livsmedelsprodukter certifierade enligt certifieringsordningar som uppfyller kraven enligt bilaga 3.

Så länge miljömärkningslicensen är giltig ska kravet uppfyllas genom den årliga uppföljningen, krav O3.

Vid ansökningstillfället:

- En beräkning av andelen livsmedelsprodukter certifierade enligt ekologiska- och/eller märkningar för socialt ansvarstagande som levereras inom varje kundavtal av den Svanenmärkta kaffetjänsten. För alla livsmedelsprodukter ska namn på producent, leverantör och typ av certifiering/märkning redovisas.

05 Krav på servetter

Kravet gäller om servetter ingår i den Svanenmärkta kaffetjänsten. Servetterna som ingår i den Svanenmärkta kaffetjänsten ska vara miljömärkta. Med miljömärkt menas en produkt märkt med Svanen eller EU-Ecolabel.

Så länge miljömärkningslicensen är giltig ska kravet uppfyllas genom den årliga uppföljningen, krav O3.

Vid ansökningstillfället:

- Namn och licensnummer för den miljömärkta servetten som ingår i den Svanenmärkta kaffetjänsten.

06 Krav på engångsmuggar

Kravet gäller engångsmuggar som ingår i den Svanenmärkta tjänsten.

² Färsk mjölk måste inte ingå i den Svanenmärkta kaffetjänsten. Om färsk mjölk ingår ska den leva upp till kravet i kriteriedokumentet.

³ Livsmedelsprodukter certifierade enligt märkningar för socialt ansvarstagande skall ha ett högt certifierat innehåll (minst 90 vikt% certifierat innehåll).

⁴ Livsmedelsprodukter certifierade enligt märkningar för socialt ansvarstagande skall ha ett högt certifierat innehåll (minst 90 vikt% certifierat innehåll).

Engångsmuggarna som ingår i den Svanenmärkta kaffetjänsten ska vara Svanenmärkta eller uppfylla kravet under. Kravet gäller endast engångsmuggen och inte eventuellt tillhörande lock.

Minst 90 viktprocent av materialet i muggarna som levereras med den Svanenmärkta tjänsten ska vara producerade av förnybart material*.

Undantag för detta görs för oorganiska fyllmaterial som kan användas upp till 20 viktprocent av engångsartikeln. Maximalt 10 viktprocent av engångsartikeln kan bestå av additiv, ytbehandling och lim producerade av icke förnybara material. Totalt kan alltså fyllmaterial och andra icke förnybara material maximalt ingå med 30 viktprocent av engångsartikeln.

** Förnybara råvaror definieras som biologiska material som reproduceras i naturen. Detta inkluderar den nedbrytbara delen av produkten, avfall och rester från jordbruk och fiskodling (både vegetarisk och animalisk), hållbart skogsbruk och liknande industrier såväl som biologiskt nedbrytbara andelen av industri- och kommunalt avfall.*

Så länge miljömärkningslicensen är giltig ska kravet uppfyllas genom den årliga uppföljningen, krav O3.

Vid ansökningstillfället:

- Deklaration från muggleverantören över andelen förnybar råvara i muggarna som ingår i den Svanenmärkta kaffetjänsten.
- Namn och licensnummer för den miljömärkta muggen som ingår i den Svanenmärkta kaffetjänsten.

2.2 Krav på transporter

07 Krav på transport

Minst 95 % av det totala antalet fordon som används till transporter för kaffetjänster ska uppfylla Euronorm 5. Kravet omfattar alla leverantörers egna och leasade fordon som används för körning i samband med kaffetjänster.

Ett fordon som uppfyller Euronorm 6 uppfyller också kraven för Euronorm 5. Eldrivna bilar uppfyller krav på Euronorm 5.

Vid ansökningstillfället:

- En lista över samtliga fordons registreringsnummer och produktionsår som används i kaffetjänsten.
- Beräkning av andel Euronorm 5 av det totala antalet fordon som används vid kaffetjänsten.

08 Transportpolicy

För leverantörernas egna och leasade fordon som används för körning i samband med kaffetjänster (leverans och installation av kaffemaskinen, service och underhåll samt förbrukningsvaror till kaffemaskinen), ska följande policy finnas:

- Alla chaufförer som kör i kaffetjänsten ska ha genomgått kurs i miljöanpassad/ekonomisk körning. Det ska finnas rutin som säkerställer att nyanställda genomgår kurs senast 6 månader efter att de anställts. Med miljöanpassad/ekonomisk körning avses exempelvis så kallad Ecodriving.
- Fordonen skall genomgå regelbunden service.
- Vid nyinköp av fordon ska fordon med låg bränsleförbrukning och däck med lågt rullmotstånd (energimärkning av däck) premieras.
- Hur körningen ska ske så effektivt som möjligt med tanke på avstånd och kapacitetsutnyttjande.

Vid ansökningstillfället:

- Kopia av transportpolicy som innehåller ovanstående som minimum.
- Intyg från kursleverantör att chaufförerna har genomgått kurs i miljöanpassad/ekonomisk körning samt rutin som beskriver hur verksamheten säkerställer att nyanställda chaufförer får utbildning inom 6 månader.

2.3 Krav på kemikalier i bruksfasen

09 Krav på rengöringsprodukter, klassificering

Kaffemaskinsleverantören ska rekommendera/leverera rengöringsprodukter för kaffemaskinen. Detta gäller rengöring som görs av användaren/kunden och tjänsteföretagets egen personal.

Rengöringsprodukterna får inte vara klassificerade enligt tabell 1 nedan, enligt CLP-förordning 1272/2008 med senare ändringar, se tabell 1 nedan:

Tabell 1. Klassificering av produkt

Klassificering enligt CLP-förordning 1272/2008	
Faroklass	Farokategori och farokod
Farligt för vattenmiljön	Kategori: Akut 1 med H400 Kategori: Kronisk 1 med H410 Kategori: Kronisk 2 med H411 Kategori: Kronisk 3 med H412 Kategori: Kronisk 4 med H413
Akut toxicitet	Kategori: 1 och 2 med H300, H310 och H330 Kategori: 3 med H301, H311 och H331 Kategori: 4 med H302, H312 och H332
Specifik organtoxicitet (STOT) med enstaka och upprepad exponering	STOT SE kategori: 1 med H370 STOT SE kategori: 2 med H371 STOT RE kategori: 1 med H372 STOT RE kategori: 2 med H373
Fara vid aspiration	Kategori: 1 med H304
Luftvägs- eller hudsensibilisering	Kategori: 1, 1A och 1B med H334 Kategori: 1, 1A och 1B med H317
Cancerogenicitet	Kategori: 1A och 1B med H350 Kategori: 2 med H351
Mutagenitet	Kategori: 1A och 1B med H340 Kategori: 2 med H341
Reproduktionstoxicitet	Kategori: 1A och 1B med H360 Kategori: 2 med H361 Tilläggskategori för effekter på eller via amning med H362

Var uppmärksam på att det är kemikalieproducenten som är ansvarig för klassificeringen.

Så länge miljömärkningslicensen är giltig ska kravet uppfyllas genom den årliga uppföljningen, krav O3.

Vid ansökningstillfället:

- Säkerhetsdatablad för samtliga rengöringsprodukter (tabletter och flytande) till kaffemaskinen enligt REACH – kemikalieförordning (1907/2006) bilaga II.

010 Krav på rengöringsprodukter, ej tillåtna ämnen

Följande ämnen får inte ingå* i rengöringsprodukterna:

- Alkylfenoletoxylater (APEO) och alkylfenolderivat (APD)
- Dialkyldimetylammoniumklorid (DADMAC)
- Linjära alkylbensensulfonater (LAS)

- Reaktiva klorföreningar
- Silver-nanopartiklar
- Substances of very high concern (SVHC)
- PBT (Persistent, bioaccumulable and toxic) eller vPvB (very persistent and very bioaccumulable), enligt EUs förordning (EG) nr 1907/2006, bilaga XIII, se <http://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2006:396:0001:0849:SV:PDF>

* Som ingående ämne räknas alla ämnen i produkten, om inte annat anges, även tillsatta additiver i råvarorna (t.ex. konserveringsmedel och stabilisatorer), dock inte föroreningar från produktionen, inklusive råvaruproduktionen. Som föroreningar räknas rester från produktionen inklusive råvaruproduktionen, vilka ingår i den färdiga produkten i koncentrationer under 100 ppm (0,0100 viktprocent, 100 mg/kg), men inte ämnen som tillsatts en råvara eller produkt medvetet och med et syfte oavsett mängd. Föroreningar på råvarunivå i koncentrationer över 1,0 % i råvaran räknas som ingående ämnen. Även kända avspaltningämnen/produkter från ingående ämnen räknas som ingående ämnen.

Intygas efter bästa övertygelse och efter den kunskap som finns på denna tidpunkt. Med förbehåll för utveckling och ny kunskap. Skulle sådan ny kunskap uppstå, är undertecknaren skyldig att lämna in ett uppdaterat intyg till Nordisk Miljömärkning.

Så länge miljömärkningslicensen är giltig ska kravet uppfyllas genom den årliga uppföljningen, krav O3.

Vid ansökningstillfället:

- Ifyllt och undertecknad bilaga 2 av rengöringsprodukternas tillverkare.

2.4 Energikrav på kaffemaskinen

011 Energikrav på kaffemaskinen och kaffemaskinens kylskåp

Kravet gäller kaffemaskinen och tillhörande kylskåp som ingår i den Svanenmärkta kaffetjänsten.

För kaffemaskiner som är testade enligt European Vending Associations Energy Measurement Protocol (EVA EMP) version 3.0B., eller senare underversioner, skall:

- Energiförbrukningen vara ≤ 140 Wh/L för kaffemaskiner med en kapacitet på ≤ 5 L/24h eller ≤ 80 koppar/dygn, eller
- energiförbrukningen vara ≤ 190 Wh/L för kaffemaskiner med en kapacitet på > 5 L/24h eller > 80 koppar/dygn.

För kaffemaskiner som är testade enligt DIN 18873-2:2013 skall:

- Energiförlusten vara $\leq 1,5$ kWh/dygn för kaffemaskiner med en kapacitet på < 100 koppar/dygn samt kaffemaskiner utan färsk mjölk, eller
- energiförlusten vara $\leq 1,9$ kWh/dygn för kaffemaskiner med en kapacitet på $100 - 250$ koppar/dygn med färsk mjölk, eller
- energiförlusten vara $\leq 2,7$ kWh/dygn för kaffemaskiner med en kapacitet på > 250 koppar/dygn med färsk mjölk.

Om kaffemaskinen produceras i ett integrerat system med ett kylskåp skall system testas enligt ovan angivna gränsvärden. Om kaffemaskinen senare ska kopplas ihop med ett kylskåp för mjölkförvaring ska kylskåpet testas separat enligt DIN 18873-2: 2013 och ha en energiförlust på ≤ 130 Wh/dygn och liter kylskåpskapacitet.

Urnbryggare (ENG: Bulk brewers) och traditionella espressomaskiner undantas från detta krav under förutsättning att produktgruppsdefinitionen är uppfylld.

Krav på provning av kaffemaskin enligt EVA-EMP, version 3.0B (14 februari 2011) och DIN 18873-2: 2013 (oktober 2013):

Om ackreditering inte särskilt föreskrivs gäller att provnings- och eller analyslaboratoriet ska uppfylla de allmänna kraven enligt ISO 17025 standard för kvalitetsstyrning av provnings- och kalibreringslaboratorier eller vara ett officiellt GLP-godkänt analyslaboratorium.

Kaffemaskintillverkarens provningslaboratorium kan godkännas för att genomföra analyser och mätningar om:

- myndigheterna övervakar provtagnings- och analyseringsprocessen, eller om
- producenten har ett kvalitetssystem där provtagning och analyser ingår och som är certifierat enligt ISO 9001 eller ISO 9002

Så länge miljömärkningslicensen är giltig ska kravet uppfyllas genom den årliga uppföljningen, krav O3.

Vid ansökningstillfället:

- Testprotokoll eller testrapport från energimätning av kaffemaskinen, eller det integrerade systemet med kylskåpet enligt EVA-EMP version 3.0B, eller senare underversioner, eller DIN 18873-2: 2013.
- Testrapport från energimätning av kylskåpet enligt DIN 18873-2: 2013.

012 Energisparlägesfunktion

Kaffemaskinen som ingår i den Svanenmärkta kaffetjänsten skall vara utrustad med en energisparlägesfunktion. Denna funktion skall vara inställd under tiden då exempelvis en arbetsplats är obemannad.

Så länge miljömärkningslicensen är giltig ska kravet uppfyllas genom den årliga uppföljningen, krav O3.

Vid ansökningstillfället:

- Beskrivning att kaffemaskinen är utrustad med en energisparlägesfunktion.
- Beskrivning att kaffemaskinen är inställd i energisparlägesfunktionen.

2.5 Miljö- och hälsokrav på kaffemaskinens komponenter

013 Exkluderade ämnen i kaffemaskinens komponenter i kontakt med livsmedel

Kravet gäller samtliga kaffemaskiner, inklusive tillhörande kylskåp, som ingår i den Svanenmärkta kaffetjänsten. Kravet gäller även urnbryggare och traditionella espressomaskiner.

Följande ämnen får inte ingå* i kaffemaskinens komponenter, eller reservkomponenter, som är eller ämnas vara i kontakt med livsmedel, oavsett materialtyp:

- Ämnen på Kandidatlistan**
- Ämnen som anses vara potentiellt hormonstörande i kategori 1 eller 2 på EU:s prioritetslista över ämnen, som ska undersökas närmare för hormonstörande effekter***
- Ftalaterna di-n-oktylfталat/DNOP (CAS:117-84-0) och diisoheptylfталat/DIHP (CAS: 41451-28-9)
- Halogenerade organiska föreningar, som exempelvis organiska klorparaffiner, fluorföreningar och halogenerade flamskyddsmedel

- Antibakteriella ämnen (inklusive silverjoner, nanosilver och nanokoppar)
- Flamskyddsmedel som tilldelats någon av följande riskfraser, eller kombinationer av dessa:
 - H350 (kan orsaka cancer)
 - H350i (kan förorsaka cancer vid inandning)
 - H340 (kan orsaka genetiska defekter)
 - H360F (kan orsaka nedsatt fortplantningsförmåga)
 - H360D (kan orsaka fosterskador)
 - H360Fd (kan orsaka nedsatt fortplantningsförmåga, misstänks kunna skada det födda barnet)
 - H360Df (kan orsaka fosterskador, misstänks ge nedsatt fortplantningsförmåga)
- Tenn, kadmium, krom VI och kvicksilver samt föreningar av dessa

* Som ingående ämne räknas alla ämnen i produkten, om inte annat anges, även tillsatta additiver i råvarorna (t.ex. konserveringsmedel och stabilisatorer), dock inte föroreningar från produktionen, inklusive råvaruproduktionen. Som föroreningar räknas rester från produktionen inklusive råvaruproduktionen, vilka ingår i den färdiga produkten i koncentrationer under 100 ppm (0,0100 viktprocent, 100 mg/kg), men inte ämnen som tillsatts en råvara eller produkt medvetet och med et syfte oavsett mängd. Föroreningar på råvarunivå i koncentrationer över 1,0 % i råvaran räknas som ingående ämnen. Även kända avspaltningämnen/produkter från ingående ämnen räknas som ingående ämnen.

Intyg om ingående ämne görs av producenten utifrån den kunskap som finns vid den angivna tidpunkten baserat på information från råvaruproducenter/-leverantörer och recepten och tillgänglig kunskap om produkten. Med förbehåll för utveckling och ny kunskap. Skulle sådan ny kunskap uppstå är undertecknaren skyldig att lämna in ett uppdaterat intyg till Nordisk Miljömärkning.

** Kandidatlistan finns på ECHAs hemsida:
<http://echa.europa.eu/sv/candidate-list-table>

*** Se följande länk:
http://ec.europa.eu/environment/chemicals/endocrine/strategy/being_en.htm

Så länge miljömärkningslicensen är giltig ska kravet uppfyllas genom den årliga uppföljningen, krav O3.

Vid ansökningstillfället:

- Ifylld och undertecknad bilaga 1 av kaffemaskintillverkaren.

014 Kaffemaskinens vattenkvalitet

Kravet gäller samtliga kaffemaskiner som ingår i den Svanenmärkta kaffetjänsten och som har blyhaltiga komponenter i kontakt med livsmedel. Kravet gäller även urnbryggare och traditionella espressomaskiner.

Kaffemaskinen får inte tillföra mer än 0,005 mg bly/kg vatten, mätt som skillnaden mellan in- och utgående vatten ur kaffemaskinen. Kaffemaskinen skall testas i enlighet med EN 16889, utfört av oberoende tredje part.

Krav på provning av kaffemaskin enligt EN 16889:

Om ackreditering inte särskilt föreskrivs gäller att provnings- och eller analyslaboratoriet ska uppfylla de allmänna kraven enligt ISO 17025 standard för kvalitetsstyrning av provnings- och kalibreringslaboratorier eller vara ett officiellt GLP-godkänt analyslaboratorium.

- Testrapport ifrån oberoende tredje part i enlighet med EN 16889.

Regler för Svanenmärkning av tjänster

För att enkelt kunna identifiera Svanenmärkta tjänster, ska licensnumret samt en beskrivande undertext skrivas ut tillsammans med Svanenmärket.

Den beskrivande undertexten för 100 Kaffetjänster är: **Kaffetjänst**

Mer information om regler, avgifter och grafiska riktlinjer finns på www.svanen.se/regelverk/

Efterkontroll

Nordisk Miljömärkning kan kontrollera att kaffetjänsten uppfyller Svanens krav även efter att licens har beviljats. Det kan t.ex. ske genom besök på plats eller stickprovskontroll.

Visar det sig att licensinnehavaren inte uppfyller kraven kan licensen dras in.

Kriteriernas versionshistorik

Nordisk Miljömärkning fastställde version 1.0 av kriterierna för kaffetjänster den 5 november 2015 och de gäller till och med den 31 december 2020.

Den 6 mars 2017 beslutade Nordiska miljömärkningsnämnden om en utvidgning av produktgruppsdefinitionen med kaffetjänstleverantörer som har separata avtal för kaffemaskin (inklusive service och underhåll) och förbrukningsvaror. Ny version blir 1.1.

Nya kriterier

- Se över produktgruppsdefinitionen och möjligheten för företag att ha både Svanenmärkta kaffetjänster samt icke-Svanenmärkta kaffetjänster.
- Eventuell skärpning av krav på kaffemaskinens energiförbrukning.
- Utvärdera möjligheten att utveckla energikrav till traditionella espressomaskiner.
- Se över listan över exkluderade ämnen i kaffemaskinens komponenter i kontakt med livsmedel samt utvärdera om kravet skall omfatta fler komponenter.
- Utvärdera möjligheten att exkludera bly från kaffemaskinens komponenter i kontakt med livsmedel.

Bilaga 1 Exkluderade ämnen i kaffemaskinens komponenter i kontakt med livsmedel

Fylls i av tillverkaren av kaffemaskinen och skickas till Nordisk Miljömärkning.

Kaffemaskin, modell, beteckning:

eller

Reservkomponent, modell, beteckning:

Vi försäkrar, enligt vår bästa kunskap, att följande ämnen inte ingår* i kaffemaskinens komponenter, eller i reservkomponenter, i kontakt med livsmedel:

- Ämnen på Kandidatlistan**
- Ämnen som anses vara potentiellt hormonstörande i kategori 1 eller 2 på EU:s prioriteringslista över ämnen, som ska undersökas närmare för hormonstörande effekter***
- Ftalaterna di-n-oktylfталat/DNOP (CAS:117-84-0) och diisoheptylfталat/DIHP (CAS: 41451-28-9)
- Halogenerade organiska föreningar, som exempelvis organiska klorparaffiner, fluorföreningar och halogenerade flamskyddsmedel
- Antibakteriella ämnen (inklusive silverjoner, nanosilver och nanokoppar)
- Flamskyddsmedel som tilldelats någon av följande riskfraser, eller kombinationer av dessa:
 - H350 (kan orsaka cancer)
 - H350i (kan förorsaka cancer vid inandning)
 - H340 (kan orsaka genetiska defekter)
 - H360F (kan orsaka nedsatt fortplantningsförmåga)
 - H360D (kan orsaka fosterskador)
 - H360Fd (kan orsaka nedsatt fortplantningsförmåga, misstänks kunna skada det ofödda barnet)
 - H360Df (kan orsaka fosterskador, misstänks ge nedsatt fortplantningsförmåga)
- Tenn, kadmium, krom VI och kvicksilver samt föreningar av dessa

* Som ingående ämne räknas alla ämnen i produkten, om inte annat anges, även tillsatta additiver i råvarorna (t.ex. konserveringsmedel och stabilisatorer), dock inte föroreningar från produktionen, inklusive råvaruproduktionen. Som föroreningar räknas rester från produktionen inklusive råvaruproduktionen, vilka ingår i den färdiga produkten i koncentrationer under 100 ppm (0,0100 viktprocent, 100 mg/kg), men inte ämnen som tillsatts en råvara eller produkt medvetet och med et syfte oavsett mängd. Föroreningar på råvarunivå i koncentrationer över 1,0 % i råvaran räknas som ingående ämnen. Även kända avspaltningämnen/produkter från ingående ämnen räknas som ingående ämnen. Intygas baserat på den kunskap som fanns vid den angivna tiden och med förbehåll för

utveckling och ny kunskap. Skulle sådan ny kunskap uppstå är undertecknaren skyldig att lämna in ett uppdaterat intyg till Nordisk Miljömärkning.

** Kandidatlistan finns på ECHAs hemsida: <http://echa.europa.eu/sv/candidate-list-table>

*** Se följande länk:

http://ec.europa.eu/environment/chemicals/endocrine/strategy/being_en.htm

Kaffemaskintillverkare:

Ort och datum:	Företag:
Namnförtydligande:	Telefon:
Kontaktperson, underskrift:	

Bilaga 2 Innehållsämnena i rengöringsprodukter

Intyg från rengöringsmedlets tillverkare:

Produktens namn: _____

Innehåller rengöringsmedlet*:

Alkylfenoletoxylater (APEO) och alkylfenolderivat (APD)	☐ Ja	☐ Nej
Dialkyldimetylammoniumklorid (DADMAC)	☐ Ja	☐ Nej
Linjära alkylbenzensulfonater (LAS)	☐ Ja	☐ Nej
Reaktiva klorföreningar	☐ Ja	☐ Nej
Silver-nanopartiklar	☐ Ja	☐ Nej
Substances of very high concern (SVHC)	☐ Ja	☐ Nej
PBT (Persistent, bioaccumulable and toxic) eller vPvB (very persistent and very bioaccumulable), enligt EUs förordning (EG) nr 1907/2006, bilaga XIII, se http://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2006:396:0001:0849:SV:PDF?	☐ Ja	☐ Nej

* Som ingående ämne räknas alla ämnen i produkten, om inte annat anges, även tillsatta additiver i råvarorna (t.ex. konserveringsmedel och stabilisatorer), dock inte föroreningar från produktionen, inklusive råvaruproduktionen. Som föroreningar räknas rester från produktionen inklusive råvaruproduktionen, vilka ingår i den färdiga produkten i koncentrationer under 100 ppm (0,0100 viktprocent, 100 mg/kg), men inte ämnen som tillsatts en råvara eller produkt medvetet och med et syfte oavsett mängd. Föroreningar på råvarunivå i koncentrationer över 1,0 % i råvaran räknas som ingående ämnen. Även kända avspaltningssämnena/produkter från ingående ämnen räknas som ingående ämnen. Intygas baserat på den kunskap som fanns vid den angivna tiden och med förbehåll för utveckling och ny kunskap. Skulle sådan ny kunskap uppstå är undertecknaren skyldig att lämna in ett uppdaterat intyg till Nordisk Miljömärkning.

Tillverkare av rengöringsmedel:

Ort och datum:	Företag:
Namnförtydligande:	Telefon:
Kontaktperson, underskrift:	

Bilaga 3 Krav på märkningar för socialt ansvarstagande

Följande krav gäller för att märkningar för socialt ansvarstagande ska godkännas:

1. Certifieringsordningen ska vara full medlem i International Social and Environmental Accreditation and Labelling Alliance (ISEAL) för att garantera trovärdig standardutveckling
2. Tredjepartscertifiering (certifiering ska vara utförd av en kompetent, oberoende tredje part)
3. Certifieringsordningen ska följa en standard som har etiska/sociala krav på arbetsförhållanden och arbetsvillkor vid produktionen

Nordisk Miljömärkning kan under handläggningen kräva ytterligare dokumentation för en bedömning av huruvida ovanstående krav är uppfyllda.

Certifieringsordningar som anses uppfylla ovanstående krav är UTZ Certified, Fair Trade samt Sustainable Agriculture Network - Rain Forest Alliance (SAN-RA).